

การจัดการเรียนการสอนของวิทยาลัยพยาบาลในสังกัดสถาบันพระบรมราชชนก ในช่วงการระบาดของเชื้อไวรัส COVID-19

ศราวุธ เรืองสวัสดิ์, วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีสราษฏร์ธานี, คณะพยาบาลศาสตร์ สถาบันพระบรมราชชนก

e-mail: sarawut@bcnsurat.ac.th

พวงเพ็ญ เพ็ญสวัสดิ์, e-mail: Pounghen99@hotmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยเชิงพรรณานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการจัดการเรียนการสอนของวิทยาลัยพยาบาลในสังกัดสถาบันพระบรมราชชนกในช่วงการระบาดของเชื้อไวรัส COVID-19 ในด้านการเตรียมความพร้อมในการจัดการเรียนการสอน ด้านการจัดการเรียนการสอนและด้านการประเมินผล ประชากรเป็นอาจารย์และเจ้าหน้าที่วิทยาลัยพยาบาลในสังกัดสถาบันพระบรมราชชนก จำนวน 1,600 คน โดยกำหนดขนาดตัวอย่างของประชากรแต่ละวิทยาลัย แต่ละภูมิภาค และสุ่มอย่างง่ายในแต่ละวิทยาลัย จำนวน 310 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือแบบสอบถามการจัดการเรียนการสอนของวิทยาลัยพยาบาลในสังกัดสถาบันพระบรมราชชนกในช่วงการระบาดของเชื้อไวรัส COVID-19 ให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 คน ตรวจสอบค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามกับวัตถุประสงค์การวิจัย ได้ค่าอยู่ระหว่าง .67 – 1.00 หาค่าความเที่ยงด้วยสัมประสิทธิ์แอลฟาครอนบาคได้เท่ากับ 0.96 รวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถามออนไลน์ สถิติวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ร้อยละ ผลการวิจัยพบว่า

1. ด้านการเตรียมความพร้อม มีการปรับเปลี่ยนการจัดการเรียนการสอน ภาคทฤษฎี ภาคทดลองและภาคปฏิบัติเป็นการเรียนการสอนออนไลน์และปรับระยะเวลาของการเรียนการสอน มีการเตรียมอาจารย์โดยเตรียมความพร้อมอาจารย์ล่วงหน้า โดยการจัดฝึกอบรมที่ร้อยละ 97 มีการเตรียมสิ่งสนับสนุนการเรียนการสอน โดยจัดเตรียมความพร้อมด้านเทคโนโลยี สื่อการเรียนรู้ ร้อยละ 98 มีการจัดหาอุปกรณ์เพื่อเอื้ออำนวยความสะดวกในการจัดการเรียนการสอนออนไลน์โดยมีคอมพิวเตอร์ตั้งโต๊ะสำหรับอาจารย์ผู้สอน, ห้องสำหรับจัดการเรียนการสอนออนไลน์ ร้อยละ 100 และจัดหาโปรแกรมสำหรับการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ด้วยโปรแกรม Google Meet ร้อยละ 92

2. ด้านการจัดการเรียนการสอน ผู้สอนมีการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาที่รับผิดชอบ โดยการสร้าง Google classroom เป็นห้องเรียนสำหรับการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ ร้อยละ 100 สื่อการสอนที่ใช้เป็นเอกสารประกอบการสอนออนไลน์ เป็น PDF, MS Word ร้อยละ 69 ใช้วิธีการมอบหมายชิ้นงานและส่งชิ้นงาน ผ่าน Google Classroom ร้อยละ 84

3. ด้านการประเมินผล ผู้สอนใช้วิธีการวัดและประเมินผลนักศึกษาคือการสอบ ร้อยละ 94 โดยมีน้ำหนักในการประเมินด้วยการสอบร้อยละ 51-60 มอบหมายชิ้นงานร้อยละ 20-30 พฤติกรรมพฤติกรรมมีส่วนร่วมในการเรียนน้อยกว่าร้อยละ 20 ของรายวิชาที่สอน วิธีดำเนินการทดสอบใช้การสอบออนไลน์ผ่าน Google Form ร้อยละ 86

คำสำคัญ การจัดการเรียนการสอน, การระบาดของเชื้อไวรัส COVID-19, วิทยาลัยพยาบาล

วันที่รับ (received) 22 ก.ย. 2564 วันที่แก้ไขเสร็จ (revised) 9 ธ.ค. 2564 วันที่ตอบรับ (accepted) 13 ธ.ค. 2564

Teaching and Learning Management during the COVID-19 Outbreak among Nursing Colleges of the Praboromarajchanok Institute

Sarawut Rueangsawat, Boromarajonani College of Nursing Suratthani, Praboromarajchanok Institute.

e-mail: sarawut@bcnsurat.ac.th

Poungpen Phuaksawat, atthani, e-mail: Poungpen99@hotmail.com

Abstract

The objectives of this descriptive research are to study the teaching and learning management of the nursing colleges under the Praboromarajchanok Institute during the COVID-19 outbreak in terms of preparation for teaching and learning, teaching management and evaluation. The population consisted of 1,600 teachers and staffs from each college in each region and a sample of 310 teachers and staffs in each college were selected through simple random sampling. The research instrument was a questionnaire on Teaching and Learning Management of Nursing Colleges under the Praboromarajchanok Institute during the COVID-19 Outbreak. 3 experts checked the validity and relevance of the questions with the research objectives. The content validity index values were between .67 – 1.00. Furthermore, the reliability was determined by the Cronbach coefficient of 0.96. Data were collected by using an online questionnaire and analyzed through frequency distribution and percentage.

The result of the research indicated that:

1. For preparation, teaching and learning management of theory, experiment, and practice has been changed to online teaching and the duration of teaching has been adjusted. Teachers are prepared in advance before the actual teaching by organizing training at 97%; Teaching aids preparation was planned by providing technological support and learning media at 98%; Various tools are provided to facilitate online teaching and learning for teachers by preparing desktop computers and providing rooms for online teaching at 100 %; and Providing programs such as Google Hangouts Meet for online teaching and learning at 92%.

2. For teaching and learning management, Instructors manage teaching in the subjects they are responsible for by creating classes on Google Classroom for teaching online management at 100%; Teaching media used as supplementary for online teaching are PDF and MS Word at 69%; and Using the assignment method and submitting the task via Google Classroom at 84%.

3. For evaluation, 94 % of instructors' evaluating and measurement was the examination, with the weight of the assessment by 51-60%, 20-30% of the assignments and less than 20 % participation behavior of the subjects taught; and Taking the exam using an online test via Google Forms at 86%.

Keywords. Teaching and Learning Management, COVID-19 Outbreak, Nursing Colleges

บทนำ

วิกฤติการณ์โรคระบาดจาก โควิดไวรัส (Corona Virus) กำลังสร้างความตื่นตระหนกและความกังวลใจให้กับทุกคนทุกภาคส่วน โดยเฉพาะอย่างยิ่งสร้างผลกระทบในเชิงเศรษฐกิจและสาธารณสุขซึ่งได้มีการพบการติดเชื้อครั้งแรกที่เมืองอู่ฮั่น(Wuhan) ประเทศจีน โดยเริ่มต้นขึ้นครั้งแรกในเดือนธันวาคม พ.ศ. 2562 ครั้งนี้มีความรุนแรงของเชื้อไวรัส Covid 19 มากที่สุดเมื่อเทียบกับการระบาดของไวรัสต่างๆในรอบ 17 ปีที่ผ่านมา โดยได้มีการระบาดหลายระลอก จนถึงปัจจุบันยังมีการระบาดอยู่เป็นจำนวนมากและเพิ่มจำนวนขึ้นเรื่อย ๆ ในแต่ละประเทศมีประชากรติดเชื้อไวรัส Covid 19 โดยมีผู้ติดเชื้อครอบคลุมถึง 221 ประเทศ เขตเศรษฐกิจ และ ดินแดนทั่วโลก โดยในปัจจุบันข้อมูลจากกรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข ระบุว่าผู้ติดเชื้อไวรัส Covid 19 แล้วกว่า 133.68 ล้านราย มีผู้เสียชีวิตกว่า 2,900,921 ราย(Department of Disease Control, Ministry of Public Health, 2020) โดยที่ความรุนแรงของไวรัส Covid 19 คือเชื้อสามารถแพร่ระบาดได้อย่างรวดเร็ว เนื่องจากเชื้อไวรัสจะไม่แสดงอาการใน 7-14 วันแรก ทำให้อัตราผู้ติดเชื้อเพิ่มจำนวนขึ้นเรื่อย ๆ ส่งผลให้ระบบสาธารณสุขไม่เพียงพอต่อการรักษา สำหรับประเทศไทยพบผู้ป่วยติดเชื้อไวรัส Covid 19 ในไทยคนแรกเมื่อวันที่ 12 มกราคม 2563 โดยกระทรวงสาธารณสุขของไทยประกาศว่าพบนักท่องเที่ยวหญิงวัย 61 ปี สัญชาติจีน ซึ่งมีภูมิลำเนาอยู่ที่เมืองอู่ฮั่น ประเทศจีน ติดเชื้อไวรัส Covid 19 นับว่าเป็นการพบผู้ติดเชื้อคนแรกนอกประเทศจีน โดยปัจจุบันประเทศไทยมีผู้ติดเชื้อสะสม 25,951 คน เสียชีวิต 83 คน (Department of Disease Control, Ministry of Public Health, 2020)

จากสถานการณ์ดังกล่าวส่งผลกระทบต่อการค้าและการเดินทางในทุกภาคส่วน จนมีมาตรการ นโยบายจากทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของไวรัส Covid 19 ที่องค์การอนามัยโลก ได้ประกาศให้การแพร่ระบาดของไวรัส Covid 19 เป็น "การระบาดใหญ่" หรือ Pandemic ซึ่งหมายถึง การที่โรคติดเชื้อแพร่ระบาดจากคนสู่คนได้ง่าย โดยเกิดขึ้นพร้อมกันหลายพื้นที่ทั่วโลก โดยเมื่อวันที่ 30 มกราคม พ.ศ.2563 องค์การอนามัยโลก ได้ประเมินสถานการณ์และประกาศให้โควิด Covid 19 เป็นภาวะฉุกเฉินทางสาธารณสุขระหว่างประเทศ (Public Health Emergency of International Concern) โดยแนะนำให้ทุกประเทศเร่งรัดการเฝ้าระวังและป้องกันความเสี่ยงจากเชื้อไวรัส Covid 19 ในประเทศไทยจึงมีแนวทางการดำเนินการหรือมาตรการต่างๆสำหรับในแต่ละภาคส่วนเพื่อป้องกันไวรัส Covid 19 เช่น การประกาศงดเว้นการเดินทางในพื้นที่เสี่ยงต่อการติดโรค การงดการรวมตัวในสถานที่สาธารณะ และขอให้ประชาชนอยู่ภายในบ้านพักอาศัยของตนเอง ตามมาตรา 9 แห่งพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. 2548 (ข้อกำหนดออกตามความในมาตรา 9 แห่งพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน 2548 (ฉบับที่ 2). 2563, เมษายน 2) เพื่อหวังลดอัตราการติดเชื้อผู้ป่วยไวรัส Covid 19 หรือที่ได้นิยามกันอย่างแพร่หลายคือการอยู่บ้าน หยุดเชื้อ เพื่อชาติ ทำให้ส่งผลกระทบต่อวิถีชีวิตของทุกคน ทุกหน่วยงาน มีการปรับเปลี่ยนวิถีชีวิตใหม่ จนกลายเป็น New Normal ในปัจจุบันวงการศึกษา ก็เป็นส่วนหนึ่งที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์นี้ อันเนื่องจากไม่สามารถเปิดทำการเรียนการสอนในโรงเรียน วิทยาลัย มหาวิทยาลัยได้ตามปกติเนื่องจากนักเรียน นักศึกษา ผู้เรียนจะต้องอยู่ที่บ้าน ป้องกันการแพร่ระบาดและติดเชื้อไวรัส Covid 19 ทำให้มีการประกาศหยุดการเรียนการสอน และให้มีการจัดการเรียนการสอนผ่านช่องทางต่างๆโดยที่นักเรียนหรือผู้เรียนมีการเรียนรู้ที่บ้าน(MOE.360Degree, 2020)

การจัดการศึกษาทางการพยาบาลและสาธารณสุข มีการจัดการเรียนการสอนทั้งทางด้านภาคทฤษฎีที่มีการจัดการเรียนการสอนในห้องเรียน ภาคการทดลองที่มีการจัดการศึกษาทั้งในห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ และการฝึกภาคปฏิบัติที่ต้องมีการขึ้นฝึกปฏิบัติงาน ณ หอผู้ป่วยบนโรงพยาบาลต่างๆ การฝึกภาคปฏิบัติในชุมชน แต่เนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของไวรัส Covid 19 ส่งผลกระทบต่อจัดการเรียนการสอนทางการพยาบาลและสาธารณสุข ทั้งต่อตัวครูผู้สอน วิธีการจัดการเรียนการสอน วิธีการประเมินผล ตัวผู้เรียนเอง (Chaleoykitti, Artsanthia, Daodee, 2020)(Thangkratok, Lhimsoonthon, Palacheewa, Tongtham, 2021) ทำให้ไม่สามารถจัดการเรียนการสอนแบบปกติได้ทั้งภาคทฤษฎี ภาคการทดลองและการฝึกภาคปฏิบัติ จึงได้มีการปรับการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับสถานการณ์ดังกล่าว เพื่อให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

และมีประสิทธิภาพ ผู้วิจัยได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของแนวทางในการจัดการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับสถานการณ์ดังกล่าว จึงได้ศึกษาแนวทางการจัดการเรียนการสอนของวิทยาลัยพยาบาลในสังกัดสถาบันพระบรมราชชนกในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของไวรัส Covid 19 ทั้งในด้านการเตรียมความพร้อมในการจัดการเรียนการสอน ด้านการจัดการเรียนการสอนและด้านการประเมินผล เพื่อเป็นแนวทางในการวางแผนในการจัดการเรียนการสอนสำหรับหน่วยงานการศึกษาต่างๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาการจัดการเรียนการสอนของวิทยาลัยพยาบาลในสังกัดสถาบันพระบรมราชชนกในช่วงการระบาดของเชื้อไวรัส COVID-19 ในด้านการเตรียมความพร้อมในการจัดการเรียนการสอน ด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านการประเมินผล

กรอบแนวคิดการวิจัย

ผู้วิจัยได้ศึกษารูปแบบการออกแบบการเรียนการสอน ได้แก่วิธีการออกแบบการเรียนการสอนแบบสามัญ (A Common Model of Instructional Design) รูปแบบนี้พัฒนาจากแนวคิดของเมเกอร์ (Mager, 1975 As cited in Janchai S, 2014) โดยกำหนดเป็นกิจกรรมที่จะต้องปฏิบัติในกระบวนการออกแบบการเรียนการสอน เป็น 3 ขั้นตอน ที่มีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกัน คือ ขั้นที่ 1 การวิเคราะห์การเรียนการสอน วิเคราะห์ได้แก่ สภาพแวดล้อมหรือบริบทในการเรียนรู้ (Learning Contexts) ตัวผู้เรียน (Learner) และ ภาระงาน (Learning task) หรือสิ่งที่ผู้เรียนควรรู้และควรทำได้ ขั้นที่ 2 การออกแบบการเรียนการสอน เป็นขั้นที่ผู้ออกแบบการเรียนการสอนจะต้องพิจารณาถึงสื่อและกิจกรรมการเรียนรู้ต่าง ๆ ที่ใช้สร้างประสบการณ์ให้กับผู้เรียน นอกจากนั้นยังต้องคำนึงถึงการจัดลำดับก่อนหลังของการนำเสนอกิจกรรม และการบริหารชั้นเรียน เช่น จะจัดให้ผู้เรียนเรียนรู้อย่างไร เช่น การเรียนเป็นกลุ่มใหญ่ กลุ่มย่อย หรือ การเรียนเป็นรายบุคคล เป็นต้น ขั้นนี้จึงเป็นขั้นที่ผู้ออกแบบต้องพิจารณาว่าจะดำเนินการเรียนการสอนอย่างไร ขั้นที่ 3 การประเมินผลการเรียนการสอน เป็นการประเมินทั้งการเรียนการสอนและผลการเรียนรู้ที่เกิดขึ้น การประเมินผลสามารถแบ่งได้เป็น 2 ระยะ คือการประเมินระหว่างดำเนินการหรือการประเมินความก้าวหน้า (Formative Evaluation) และการประเมินผลสรุป (Summative Evaluation) คือ การประเมินหลังเสร็จสิ้นการดำเนินการ ซึ่งผู้วิจัยได้แบ่งประเด็นในการศึกษาที่สอดคล้องในประเด็นการออกแบบการเรียนการสอน 3 ด้านดังกล่าว คือด้านการเตรียมความพร้อมในการจัดการเรียนการสอน ด้านการจัดการเรียนการสอนและด้านการประเมินผล

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive Research)

ประชากรที่ใช้คือ อาจารย์และเจ้าหน้าที่วิทยาลัยพยาบาลในสังกัดสถาบันพระบรมราชชนก จำนวน 1,600 คน (ข้อมูลปีการศึกษา 2563)

กลุ่มตัวอย่าง คือ อาจารย์และเจ้าหน้าที่วิทยาลัยพยาบาลในสังกัดสถาบันพระบรมราชชนก คำนวณขนาดของตัวอย่างด้วยตารางการประมาณขนาดตัวอย่างของยามาเน่ (Yamane, 1973) ได้จำนวน 310 คน โดยกำหนดขนาดตัวอย่างของประชากรแต่ละวิทยาลัย แต่ละภูมิภาค และสุ่มอย่างง่ายในแต่ละวิทยาลัย โดยกำหนดลักษณะของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตำแหน่งหน้าที่ความรับผิดชอบตามโครงสร้างของแต่ละวิทยาลัยดังรายละเอียดคือ รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการหรืออาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร อาจารย์ประจำหลักสูตรหรืออาจารย์ผู้สอน อาจารย์ผู้รับผิดชอบด้านสารสนเทศ เจ้าหน้าที่ด้านสารสนเทศ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือในการรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามการจัดการเรียนการสอนของวิทยาลัยพยาบาลในสังกัดสถาบันพระบรมราชชนกในช่วงการระบาดของเชื้อไวรัส COVID-19 ประกอบด้วย 2 ส่วน ดังนี้

1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล ประกอบด้วย วิทยาลัยที่สังกัด ตำแหน่งตามโครงสร้างของวิทยาลัย

2 แบบสอบถามการจัดการเรียนการสอนของวิทยาลัยพยาบาลในสังกัดสถาบันพระบรมราชชนกในช่วงการระบาดของเชื้อไวรัส COVID-19 พัฒนาจากรูปแบบการออกแบบการเรียนการสอนแบบสามัญ (A Common Model of Instructional Design) จากแนวคิดของเมเกอร์ (Mager, 1975; As cited in Janchai S, 2014) โดยกำหนดเป็นกิจกรรมที่จะต้องปฏิบัติในกระบวนการออกแบบการเรียนการสอน เป็น 3 ด้าน คือ 1. ด้านการเตรียมความพร้อมในการจัดการเรียนการสอน เช่น การวิเคราะห์ได้แก่สภาพแวดล้อมหรือบริบทในการเรียนรู้ (Learning Contexts) ตัวผู้เรียน (Learner) และภาระงาน (Learning Task) หรือสิ่งที่ผู้เรียนควรรู้และควรทำได้ 2 ด้านการจัดการเรียนการสอน ผู้ออกแบบการเรียนการสอนจะต้องพิจารณาถึงสื่อและกิจกรรมการเรียนรู้ต่าง ๆ ที่ใช้สร้างประสบการณ์ให้กับผู้เรียน ผู้ออกแบบต้องพิจารณาว่าจะดำเนินการเรียนการสอนอย่างไร 3. ด้านการประเมินผล เป็นการประเมินทั้งการเรียนการสอนและผลการเรียนรู้ที่เกิดขึ้น โดยกำหนดข้อคำถามและผู้ตอบแบบสอบถามให้สอดคล้องกับหน้าที่ความรับผิดชอบตามโครงสร้างการทำงานของวิทยาลัยพยาบาลฯ โดยกำหนดให้ผู้ตอบแบบสอบถามด้านการเตรียมความพร้อมในการจัดการเรียนการสอนในประเด็นนโยบาย, การวางแผนการเตรียมการจัดการเรียนการสอนโดยรองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการและอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร, ผู้ตอบแบบสอบถามด้านการเตรียมความพร้อมในการจัดการเรียนการสอนในประเด็นการวางแผนแนวทางในการใช้อำนาจการจัดการเรียนการสอน เช่นการเตรียมอาจารย์ การจัดหาสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ในการเรียนการสอน โดยอาจารย์ผู้รับผิดชอบด้านด้านสารสนเทศ และผู้รับผิดชอบด้านด้านสารสนเทศ, ผู้ตอบแบบสอบถามด้านการจัดการเรียนการสอนและด้านการประเมินผลโดยอาจารย์ประจำหลักสูตร/อาจารย์ผู้สอน

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

นำแบบสอบถามไปหาคุณภาพของแบบสอบถาม โดยการหาความตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) ผู้วิจัยได้ให้ผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษาระดับปริญญาโทจำนวน 2 คน และผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผลจำนวน 1 คน รวม 3 คน พิจารณาความเหมาะสมด้านเนื้อหาด้วยการพิจารณาดัชนีความสอดคล้อง โดยให้ผู้เชี่ยวชาญให้คะแนนความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ พบว่า ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์มีค่ามากกว่า 0.67 ทุกข้อ และมีการปรับปรุงรายการเพื่อเหมาะสมมากยิ่งขึ้น นำไปหาค่าความเที่ยงด้วยสัมประสิทธิ์แอลฟาครอนบาคได้เท่ากับ 0.96

การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป หาค่าสถิติการแจกแจงความถี่ร้อยละ

จริยธรรมการวิจัย

งานวิจัยนี้ได้ผ่านการรับรองของคณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ของวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สุราษฎร์ธานี เลขที่ 2020/38

ผลการวิจัย

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นอาจารย์ประจำหลักสูตร/อาจารย์ผู้สอน (ร้อยละ 45.16) รองลงมาเป็นอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร (ร้อยละ 25.81) เจ้าหน้าที่ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (ร้อยละ 16.13) รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการและอาจารย์ผู้รับผิดชอบด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (ร้อยละ 6.45)

ส่วนที่ 2 การเตรียมความพร้อมในการจัดการเรียนการสอนของวิทยาลัยพยาบาลในสังกัดสถาบันพระบรมราชชนกในช่วงการระบาดของเชื้อไวรัส COVID-19 ตามความคิดเห็นของรองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการและอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร

ตาราง 1 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามการเตรียมความพร้อมในการจัดการเรียนการสอน

(รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ และอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร จำนวน 100 คน)

รายการ	จำนวน(คน)	ร้อยละ
การวางแผนในการปรับเปลี่ยนการจัดการเรียนการสอน		
ภาคทฤษฎี		
1. ปรับระยะเวลาของการเรียนการสอน	80	80
2. ปรับเป็นการเรียนการสอนออนไลน์	95	95
ภาคทดลองและภาคปฏิบัติ		
1. ปรับระยะเวลาของการเรียนการสอน	100	100
2. ปรับเป็นการเรียนการสอนออนไลน์	100	100
การวางแผนในการเตรียมอาจารย์เพื่อให้ความพร้อมในการเรียนการสอน		
1. สำรวจและประเมินความพร้อมของอาจารย์ในการจัดการเรียนการสอน	40	40
2. เตรียมความพร้อมอาจารย์ล่วงหน้าก่อนการจัดการเรียนการสอนจริงโดยการจัดฝึกอบรม	97	97
3. เตรียมความพร้อมอาจารย์ขณะที่มีการจัดการเรียนการสอนจริงโดยการจัดฝึกอบรม	35	35
4. เตรียมความพร้อมครูต้นแบบสำหรับเป็นแกนหลักในการจัดการเรียนการสอนออนไลน์	20	20
การวางแผนในการเตรียมสิ่งสนับสนุนการเรียนการสอน		
1. สำรวจทรัพยากรสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้สำหรับการใช้ในการเรียนการสอนออนไลน์	90	90
2. จัดเตรียมความพร้อมด้านเทคโนโลยี สื่อการเรียนรู้	98	98
3. จัดทำสื่อวีดิทัศน์การสอนโดยครูต้นแบบ/ครูผู้สอน	45	45
4. รวบรวมสื่อการเรียนรู้ออนไลน์จากแหล่งต่างๆสำหรับการใช้ในการเรียนการสอน	57	57
5. ทดสอบการใช้งานทรัพยากรสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ และสื่อออนไลน์ก่อนการจัดการเรียนการสอน	90	90
การวางแผนในการจัดการเรียนการสอน		
1. สำรวจความพร้อมของผู้เรียนในการเข้าถึงการเรียนการสอนออนไลน์	90	90
2. จัดทำทะเบียนกลุ่มผู้เรียนในการเข้าถึงการเรียนการสอนออนไลน์	80	80
3. อำนวยความสะดวกผู้เรียนในการเข้าถึงการเรียนการสอนออนไลน์	50	50
4. เตรียมความพร้อมของผู้เรียนก่อนการเรียนการสอนออนไลน์	80	80
5. ทดลองการจัดการเรียนการสอนออนไลน์	100	100
6. ดำเนินการจัดการเรียนการสอนออนไลน์	100	100
7. ประเมินผลประสิทธิภาพการเรียนการสอนออนไลน์	98	98
การวางแผนในการเตรียมความพร้อมของผู้เรียน		
1. สำรวจความพร้อมของผู้เรียนในการเข้าถึงการเรียนการสอนออนไลน์	90	90
2. จัดทำทะเบียนกลุ่มผู้เรียนในการเข้าถึงการเรียนการสอนออนไลน์	80	80
3. อำนวยความสะดวกผู้เรียนในการเข้าถึงการเรียนการสอนออนไลน์	60	60
ตาราง 1 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามการเตรียมความพร้อมในการจัดการเรียนการสอน		
(รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ และอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร จำนวน 100 คน) (ต่อ)		
รายการ	จำนวน(คน)	ร้อยละ
4. เตรียมความพร้อมของผู้เรียนก่อนการเรียนการสอนออนไลน์	90	90
5. ทดลองการจัดการเรียนการสอนออนไลน์	100	100
6. ดำเนินการจัดการเรียนการสอนออนไลน์	100	100
7. ประเมินผลประสิทธิภาพการเรียนการสอนออนไลน์	100	100

จากตาราง 1 พบว่าการเตรียมความพร้อมในการจัดการเรียนการสอนของวิทยาลัยพยาบาลในสังกัดสถาบันพระบรมราชชนกในช่วงการระบาดของเชื้อไวรัส COVID-19 ซึ่งรองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการและอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรเป็นผู้ให้ข้อมูลพบว่าวิทยาลัยมีการวางแผนในการปรับเปลี่ยนการจัดการเรียนการสอนในเวลาปกติ ภาคทฤษฎี ส่วนใหญ่ปรับเป็นการเรียนการสอนออนไลน์ร้อยละ 95 และปรับระยะเวลาของการเรียนการสอน ที่ร้อยละ 80 และภาคทดลอง/ภาคปฏิบัติที่ทุกวิทยาลัยดำเนินการคือปรับเป็นการเรียนการสอนออนไลน์และปรับระยะเวลาของการเรียนการสอนที่ร้อยละ 100 มีการวางแผนในการเตรียมอาจารย์เพื่อให้มีความพร้อมในการเรียนการสอนวิทยาลัยส่วนใหญ่ดำเนินการคือเตรียมความพร้อมอาจารย์ล่วงหน้าก่อนการจัดการเรียนการสอนจริงโดยการจัดฝึกอบรมที่ร้อยละ 97 รองลงมาคือสำรวจและประเมินความพร้อมของอาจารย์ในการจัดการเรียนการสอนที่ร้อยละ 40 มีการวางแผนในการเตรียมสิ่งสนับสนุนการเรียนการสอนวิทยาลัยส่วนใหญ่ดำเนินการ คือจัดเตรียมความพร้อมด้านเทคโนโลยี สื่อการเรียนรู้ ร้อยละ 98 รองลงมาสำรวจทรัพยากรสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้สำหรับการใช้ในการเรียนการสอนออนไลน์และทดสอบการใช้งานทรัพยากรสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ และสื่อออนไลน์ก่อนการจัดการเรียนการสอนที่ร้อยละ 90 การวางแผนในการจัดการเรียนการสอนขั้นตอนที่วิทยาลัยส่วนใหญ่ดำเนินการคือมีการทดลองการจัดการเรียนการสอนออนไลน์และดำเนินการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ร้อยละ 100 การวางแผนในการเตรียมความพร้อมของผู้เรียน วิทยาลัยส่วนใหญ่ดำเนินการคือ ทดลองการจัดการเรียนการสอนออนไลน์, ดำเนินการจัดการเรียนการสอนออนไลน์, ประเมินผลประสิทธิภาพการเรียนการสอนออนไลน์ ร้อยละ 100

ตาราง 2 จำนวนและร้อยละของการเตรียมความพร้อมในการจัดการเรียนการสอน (อาจารย์ผู้รับผิดชอบด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ จำนวน 20 คน)

รายการ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
การใช้อำนาจการจัดการเรียนการสอน		
1. ประเมินทักษะการจัดการเรียนการสอนออนไลน์เบื้องต้นของอาจารย์ผู้สอน	13	65
2. จัดอบรมอาจารย์ผู้สอนในด้านการผลิตสื่อดิจิทัล	15	75
3. จัดอบรมอาจารย์ผู้สอนในด้านการจัดการเรียนการสอนออนไลน์	20	100
4. จัดอบรมอาจารย์ผู้สอนในด้านการวัดและประเมินผลออนไลน์	10	50
จัดหาอุปกรณ์ที่เอื้ออำนวยความสะดวกในการจัดการเรียนการสอนออนไลน์		
1. คอมพิวเตอร์ตั้งโต๊ะ	20	100
2. คอมพิวเตอร์แบบพกพา	13	65
3. คอมพิวเตอร์ Tablet iPad	5	25
4 ห้องบันทึกเสียงและบันทึกวิดีโอ	8	40
5. ห้องสำหรับจัดการเรียนการสอนออนไลน์	20	100
6. เพิ่มความเร็วอินเทอร์เน็ตของหน่วยงานให้มากขึ้น	8	40

จากตาราง 2 พบว่าการเตรียมความพร้อมในการจัดการเรียนการสอนของวิทยาลัยพยาบาลในสังกัดสถาบันพระบรมราชชนกในช่วงการระบาดของเชื้อไวรัส COVID-19 ซึ่งอาจารย์ผู้รับผิดชอบด้านเทคโนโลยีสารสนเทศเป็นผู้ให้ข้อมูลพบว่า มีการวางแผนในการใช้อำนาจการจัดการเรียนการสอน โดยวิทยาลัยส่วนใหญ่จัดอบรมอาจารย์ผู้สอนในด้านการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ ร้อยละ 100, มีการจัดหาอุปกรณ์ต่างๆเพื่อเอื้ออำนวยความสะดวกในการจัดการเรียนการสอนออนไลน์สำหรับอาจารย์ผู้สอน โดยวิทยาลัยส่วนใหญ่มีการเตรียมคอมพิวเตอร์ตั้งโต๊ะสำหรับอาจารย์ผู้สอน, เตรียมห้องสำหรับจัดการเรียนการสอนออนไลน์ ร้อยละ 100

ตาราง 3 จำนวนและร้อยละของการเตรียมความพร้อมในการจัดการเรียนการสอน(เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ
ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ จำนวน 50 คน)

รายการ	จำนวน(คน)	ร้อยละ
วิทยาลัยมีการเรียนการสอนออนไลน์ด้วยโปรแกรม		
1. Zoom Meeting	31	62
2. Google Meet	46	92
3. Cisco Webex Meetings	16	32
4. Facebook Live	13	26
5. Line Group	17	34

จากตาราง 3 พบว่าการเตรียมความพร้อมในการเรียนการสอนออนไลน์มีการใช้โปรแกรม Google Meet เป็นส่วนใหญ่ร้อยละ 92

ตาราง 4 จำนวนและร้อยละของแนวทางในการจัดการเรียนการสอนของวิทยาลัยพยาบาลฯ (อาจารย์ประจำ
หลักสูตร/อาจารย์ผู้สอนจำนวน 140 คน)

รายการ	จำนวน(คน)	ร้อยละ
แนวทางการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาที่รับผิดชอบ		
1. สร้าง Group Line รายวิชา สำหรับใช้ในการติดต่อสื่อสารกับผู้เรียน	79	56
2. สร้าง Google Classroom เป็นห้องเรียนสำหรับการจัดการเรียนการสอนออนไลน์	140	100
3. สร้าง LMS Moodle เป็นห้องเรียนสำหรับการจัดการเรียนการสอนออนไลน์	4	3
4. สร้าง Microsoft Teams เป็นห้องเรียนสำหรับการจัดการเรียนการสอนออนไลน์	7	5
5. สร้าง Facebook Group เป็นห้องเรียนสำหรับการจัดการเรียนการสอนออนไลน์	30	21
สื่อการสอนที่ใช้ในการเรียนการสอนในห้องเรียนออนไลน์		
1. ผลิตสื่อวิดีโอจาก MS PowerPoint	91	65
2. ผลิตสื่อวิดีโอจาก Camtasia	16	11
3. ผลิตสื่อ E-book	10	7
4. เอกสารประกอบการสอนออนไลน์ เป็น PDF, MS Word	97	69
วิธีการมอบหมายชิ้นงานและส่งชิ้นงาน		
1. มอบหมายผ่าน Google Classroom ส่งงานทาง Google Classroom	117	84
2. มอบหมายผ่าน Google Classroom ส่งงานทาง e-mail	60	43
3. มอบหมายผ่าน Line Group ส่งงานทาง Line Group	30	21
4. มอบหมายผ่าน Line Group ส่งงานทาง e-mail	28	20
5. มอบหมายผ่าน Facebook Group ส่งงานทาง Facebook group	3	2
6. มอบหมายผ่าน Facebook Group ส่งงานทาง e-mail	2	1

จากตาราง 4 พบว่า การจัดการเรียนการสอนของวิทยาลัยพยาบาลในสังกัดสถาบันพระบรมราชชนก ซึ่งอาจารย์ประจำหลักสูตร/อาจารย์ผู้สอนเป็นผู้ให้ข้อมูลพบว่า แนวทางในการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาที่รับผิดชอบส่วนใหญ่ใช้แนวทางสร้าง Google Classroom เป็นห้องเรียนสำหรับการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ ร้อยละ 100 สื่อการสอนที่ใช้ในการเรียนการสอนในห้องเรียนออนไลน์ ส่วนใหญ่เป็นเอกสารประกอบการสอนออนไลน์ เป็น PDF, MS Word ร้อยละ 69 วิธีการมอบหมายชิ้นงานและส่งชิ้นงาน ส่วนใหญ่ใช้วิธีมอบหมายผ่าน Google Classroom ส่งงานทาง Google Classroom ร้อยละ 84

ตาราง 5 จำนวนและร้อยละของการประเมินผลในการจัดการเรียนการสอนของวิทยาลัยพยาบาลฯ
(อาจารย์ประจำหลักสูตร/อาจารย์ผู้สอน จำนวน 140 คน)

รายการ	จำนวน(คน)	ร้อยละ
วิธีการวัดและประเมินผลนักศึกษาคือ		
1. การสอบ	132	94
2. ชิ้นงาน	115	81
3. พฤติกรรมการมีส่วนร่วมในการเรียน	86	61
วิธีการวัดและประเมินผลนักศึกษาโดยการสอบคิดเป็นร้อยละ		
น้อยกว่าร้อยละ 20	3	2
ร้อยละ 20-30	3	2
ร้อยละ 31-40	9	6
ร้อยละ 41-50	16	11
ร้อยละ 51-60	52	37
ร้อยละ 61-70	30	21
ร้อยละ 71-80	11	8
ร้อยละ 81-90	4	3
ร้อยละ 91-100	1	1
วิธีการวัดและประเมินผลนักศึกษาโดยการให้ชิ้นงานคิดเป็นร้อยละ		
น้อยกว่าร้อยละ 20	13	9
ร้อยละ 20-30	65	46
ร้อยละ 31-40	32	23
ร้อยละ 41-50	7	5
ร้อยละ 51-60	2	1
ร้อยละ 61-70	2	1
ร้อยละ 71-80	1	1
ร้อยละ 81-90	-	-
ร้อยละ 91-100	2	1
วิธีการวัดและประเมินผลนักศึกษาโดยการวัดพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในการเรียนคิดเป็นร้อยละ		
น้อยกว่าร้อยละ 20	103	74
ร้อยละ 20-30	2	1
ร้อยละ 31-40	3	2
ร้อยละ 41-50	2	1
ร้อยละ 51-60	1	1

ตาราง 5 จำนวนและร้อยละของการประเมินผลในการจัดการเรียนการสอนของวิทยาลัยพยาบาลฯ
(อาจารย์ประจำหลักสูตร/อาจารย์ผู้สอน จำนวน 140 คน) (ต่อ)

รายการ	จำนวน(คน)	ร้อยละ
วิธีดำเนินการทดสอบ		
1. สอบ Online ผ่าน Google Form	121	86
2. สอบ Online ผ่าน Quizizz	17	12
3. สอบ Online ผ่าน Moodle	10	7
4. สอบ Online ผ่าน Facebook	4	3
5. สอบ Online ผ่าน Wondershare QuizCreator	1	1

รายการ	จำนวน(คน)	ร้อยละ
6. สอบ Online ผ่าน QuizFaber	2	1

จากตาราง 5 พบว่า การประเมินผลในการจัดการเรียนการสอนของวิทยาลัยพยาบาลในสังกัดสถาบันพระบรมราชชนกในช่วงการระบาดของเชื้อไวรัส COVID-19 ซึ่งอาจารย์ประจำหลักสูตรหรืออาจารย์ผู้สอนเป็นผู้ให้ข้อมูลพบว่า วิทยาลัยส่วนใหญ่ใช้วิธีการวัดและประเมินผลนักศึกษาคือการสอบ ร้อยละ 94 รองลงมาคือ ชิ้นงาน ร้อยละ 84 และวัดพฤติกรรมพฤติกรรมมีส่วนร่วมในการเรียนร้อยละ 61 วิธีการวัดและประเมินผลนักศึกษาโดยการสอบคิดเป็นร้อยละของรายวิชาที่สอนมากที่สุดคือร้อยละ 51-60 ของรายวิชาที่สอนที่ร้อยละ 37 วิธีการวัดและประเมินผลนักศึกษาโดยการให้ชิ้นงานคิดเป็นร้อยละของรายวิชาที่สอน มากที่สุดคือช่วงร้อยละ 20-30 ของรายวิชาที่สอนที่ร้อยละ 46 วิธีการวัดและประเมินผลนักศึกษาโดยการวัดพฤติกรรมมีส่วนร่วมในการเรียนคิดเป็นร้อยละของรายวิชาที่สอน มากที่สุดคือน้อยกว่าร้อยละ 20 ของรายวิชาที่สอนที่ร้อยละ 74 วิธีดำเนินการสอบ ส่วนใหญ่วิทยาลัยใช้การสอบ Online ผ่าน Google Form ร้อยละ 86

อภิปรายผล

1. การเตรียมความพร้อมในการจัดการเรียนการสอนของวิทยาลัยพยาบาลในสังกัดสถาบันพระบรมราชชนกในช่วงการระบาดของเชื้อไวรัส COVID-19 จากสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัส COVID 19 ส่งผลกระทบต่อการจัดการเรียนการสอนทางสาขาศาสตร์เช่นเดียวกันกับสถานศึกษาทั่วไป ทำให้ไม่สามารถจัดการเรียนการสอนแบบปกติได้ทั้งภาคทฤษฎี ภาคการทดลองและการฝึกภาคปฏิบัติ จึงได้มีการปรับการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับสถานการณ์ดังกล่าว เพื่อให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพจึงมีการจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์ขึ้นมา เพื่อให้การศึกษาดำเนินต่อไปเป็นวิธีการแก้ไขปัญหาเบื้องต้นให้นักศึกษาและคณาจารย์ที่จะทำให้การเรียนการสอนดำเนินต่อไปได้ ซึ่งการเรียนในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัส COVID 19 จะเป็นการเรียนการสอนแบบออนไลน์ทั้งหมดทุกรายวิชาเต็มรูปแบบ ปรับเปลี่ยนรูปแบบการเรียนการสอนและแผนการจัดการศึกษา และประกาศหยุดการจัดการเรียนการสอนตามนโยบายของรัฐบาลและจังหวัดที่ตั้ง นอกจากนี้ทุกวิทยาลัยมีการวางแผนในการปรับเปลี่ยนการจัดการเรียนการสอนกรณีที่ไม่สามารถจัดการเรียนการสอนในเวลาปกติ ภาคทฤษฎี และภาคทดลอง/ภาคปฏิบัติ โดยส่วนใหญ่ปรับเป็นการเรียนการสอนออนไลน์และปรับระยะเวลาของการเรียนการสอน สอดคล้องกับ Chaleoykitti, Artsanthia, & Daodee (2020) ที่ได้กล่าวไว้ว่าในสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัส COVID 19 แต่นักศึกษาพยาบาลต้องฝึกทักษะปฏิบัติเพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร การเลื่อนการฝึกปฏิบัติบนหอผู้ป่วยนักศึกษาพยาบาลจำเป็นต้องงดการฝึกปฏิบัติบนหอผู้ป่วย หลายสถาบันปรับเปลี่ยนรูปแบบการฝึกปฏิบัติมาเป็นการฝึกปฏิบัติโดยใช้สถานการณ์จำลอง ใช้กรณีศึกษา อภิปรายปัญหา แนวทางการพยาบาลร่วมกัน หรือใช้ห้องปฏิบัติการมากขึ้น หาโอกาสชดเชยเมื่อสถานการณ์ปกติ ใช้รูปแบบการประชุมปรึกษาทางการพยาบาล เน้นกรณีศึกษา และศึกษาข้อมูลด้วยตนเองผ่านการดูแบบอย่างจากวิดีโอ ในการทำหัตถการต่าง ๆ นอกจากนี้ทุกวิทยาลัยมีการวางแผนในการเตรียมอาจารย์เพื่อให้มีความพร้อมในการเรียนการสอนกรณีที่ไม่สามารถจัดการเรียนการสอนในเวลาปกติคือเตรียมความพร้อมอาจารย์ล่วงหน้าก่อนการจัดการเรียนการสอนจริงโดยการจัดฝึกอบรมและสำรวจและประเมินความพร้อมของอาจารย์ในการจัดการเรียนการสอน ซึ่งสอดคล้องกับ Suparan (2020) กล่าวว่าเนื่องจากสภาพแวดล้อมในการจัดการเรียนรู้ในห้องเรียนกับการเรียนผ่านเครือข่ายมีความท้าทายที่แตกต่างกันอย่างมาก การนำเอาเทคโนโลยีเข้ามาเป็นสื่อหรือเป็นช่องทางหลักในการถ่ายทอดความรู้ และกระบวนการคิดแทนที่การถ่ายทอดและรับรู้รับฟังข้อมูลแบบต่อหน้านั้น จึงควรจัดเตรียมความพร้อมและทักษะการใช้เทคโนโลยี และโปรแกรมแอปพลิเคชันต่างๆ เป็นอย่างดี สามารถเลือกใช้ให้เหมาะสมกับกระบวนการจัดการสอน เพื่อความสะดวกและราบรื่นในการถ่ายทอดองค์ความรู้ หากครูมีทักษะการใช้และความเข้าใจเกี่ยวกับเทคโนโลยีดังกล่าวในเบื้องต้น ได้แก่ วิธีการการใช้งาน ข้อดีหรือจุดเด่น ข้อเสียหรือจุดด้อยของแต่ละ

โปรแกรมหรือแอปพลิเคชันออนไลน์ในการจัดการเรียนการสอน ความรู้เรื่องการเข้าใช้และเทคนิคการแก้ไข ปัญหาระบบอินเทอร์เน็ตในเบื้องต้น การออกแบบเนื้อหาการเรียนและช่องทางการสื่อสารที่สอดคล้องกับ ความสามารถของแอปพลิเคชันหรือโปรแกรมออนไลน์เป็นอย่างดี รวมทั้งถ่ายทอดทักษะการใช้งานเทคโนโลยี เหล่านั้นให้แก่ผู้เรียนได้มีความสามารถในการแก้ไขปัญหาขัดข้องที่อาจเกิดขึ้นระหว่างการจัดการสอนจะทำให้ การเรียนการสอนดำเนินการได้อย่างราบรื่นมากยิ่งขึ้น การเตรียมตัวก่อนเข้าชั้นเรียนออนไลน์นั้นเป็นเรื่องสำคัญ ทั้งผู้เรียนและผู้สอนจะต้องเตรียมตัวล่วงหน้าก่อนถึงเวลาเรียนในส่วนของผู้สอนจะต้องเตรียมสื่อการสอนที่ เหมาะกับการสื่อสารออนไลน์ ต้องมั่นใจว่าจะช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจได้ง่าย และเหมาะสมกับโปรแกรมที่เลือกใช้ ใน ส่วนของผู้เรียน นอกจากนั้นแต่ละวิทยาลัยมีการวางแผนในการเตรียมสิ่งสนับสนุนการเรียนการสอน โดยที่ วิทยาลัยส่วนใหญ่ดำเนินการ คือ จัดเตรียมความพร้อมด้านเทคโนโลยี สื่อการเรียนรู้ และสำรวจทรัพยากรสิ่ง สนับสนุนการเรียนรู้สำหรับการใช้ในการเรียนการสอนออนไลน์และทดสอบการใช้งานทรัพยากรสิ่งสนับสนุนการ เรียนรู้ และสื่อออนไลน์ก่อนการจัดการเรียนการสอน ซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นในการเตรียมการสอนออนไลน์คือการ จัดเตรียมความพร้อมด้านเทคโนโลยี สื่อการเรียนรู้ โดยการสำรวจสิ่งที่มีอยู่ในแต่ละวิทยาลัยว่ามีความพร้อม หรือไม่ ถ้าไม่มีเพียงพอที่จะมีการจัดซื้อ จัดหา มา ซึ่งถือว่ามีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งต่อการจัดการศึกษา สื่อการ สอนที่ดีจะเป็นส่วนช่วยให้ผู้เรียนสามารถทำความเข้าใจในเนื้อหาขณะที่เรียนได้ สื่อที่ใช้ในการสอนควรที่มีความ แปรปรวนใหม่ ดึงดูดความสนใจของผู้เรียนและกระตุ้นการเรียนรู้ ผู้สอนควรเลือกใช้สื่อให้เหมาะสม รวมทั้งสื่อที่ นำมาใช้ควรมีความสอดคล้องกับเนื้อหาของรายวิชาเพื่อให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจเพิ่มมากขึ้น แหล่งเรียนรู้ควรมี ความหลากหลายให้ผู้เรียนสืบค้นได้อย่างเพียงพอ ทำให้ผู้สอนไม่จำเป็นต้องใส่เนื้อหาในบทเรียนทั้งหมด (Wayo, Charoennukul, Kankaynat, Konyai, 2020) วิทยาลัยมีการวางแผนในการจัดการเรียนการสอนและเตรียม ความพร้อมของผู้เรียน คือ ทดลองการจัดการเรียนการสอนออนไลน์, ดำเนินการจัดการเรียนการสอนออนไลน์, ประเมินผลประสิทธิภาพการเรียนการสอนออนไลน์ ซึ่งสอดคล้องกับ Wayo, Charoennukul, Kankaynat, Konyai (2020) ได้กล่าวไว้ว่า การออกแบบวิธีการจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์ ควรพิจารณารูปแบบการ เรียนการสอนให้เหมาะสมกับลักษณะรายวิชา คำนึงถึงความแตกต่างของผู้เรียนแต่ละคน เพื่อให้จัดการเรียนการ สอนแบบออนไลน์ได้สอดคล้องกับผู้เรียน โดยผู้สอนควรวิเคราะห์เนื้อหาวิชาให้เหมาะสมสำหรับการเลือกใช้ วิธีการจัดการเรียนรู้ โดยเฉพาะวิชาที่จำเป็นต้องใช้ทักษะปฏิบัติ ควรเลือกใช้วิธีการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสาน เพื่อให้ผู้เรียนสามารถฝึกทักษะปฏิบัติร่วมกับผู้สอนและแก้ไขปัญหาหรือข้อสงสัยกับผู้สอนได้ทันที โดยก่อนสอน ควรทดสอบการใช้ระบบการเรียน พร้อมทั้งปฐมนิเทศหรือชี้แจงให้ผู้เรียนได้เข้าใจระบบการเรียนผ่านจดหมาย อีเล็กทรอนิกส์ วิธีการตอบโต้สำหรับการเรียนการสอนแบบออนไลน์ รวมทั้งให้ผู้เรียนได้ทดสอบการใช้ระบบการ เรียนก่อนถึงชั่วโมงสอนจริง อย่างไรก็ตามวิธีการติดต่อสื่อสารโดยการตอบโต้ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน ทำให้การ เรียนออนไลน์ได้ประโยชน์รวมทั้งผู้เรียนสามารถสอบถามในประเด็นที่สงสัยเพื่อให้เกิดความกระจ่างได้ นอกจากนี้ในแต่ละวิทยาลัยมีการวางแผนแนวทางในการเอื้ออำนวยการจัดการเรียนการสอนโดยการจัดอบรมอาจารย์ ผู้สอนในด้านการจัดการเรียนการสอนออนไลน์และจัดอบรมอาจารย์ผู้สอนในด้านการผลิตสื่อดิจิทัล มีการจัดหา อุปกรณ์ต่างๆเพื่อเอื้ออำนวยความสะดวกในการจัดการเรียนการสอนออนไลน์สำหรับอาจารย์ผู้สอน โดยมีการ เตรียมคอมพิวเตอร์ PC สำหรับอาจารย์ผู้สอน, เตรียมห้องสำหรับจัดการเรียนการสอนออนไลน์ ซึ่งเป็นสิ่งจำเป็น ในการเตรียมความพร้อมในการเรียนการสอนออนไลน์สอดคล้องกับ Manaram(2020) ได้กล่าวไว้ว่าการเตรียม ตัวก่อนการเรียนการสอนออนไลน์ ควรตรวจสอบความพร้อมด้านอุปกรณ์ของครู สำรวจความพร้อมของครูผู้สอน ว่ามีความพร้อมด้านอุปกรณ์หรือไม่ หรือโรงเรียนพอที่จะมีอุปกรณ์ให้ครูผู้สอนได้ใช้งานไหม ประเด็นที่ครูผู้สอน จะต้องสำรวจตัวเองคือ สมาร์ทโฟน แท็บเล็ต คอมพิวเตอร์ โน้ตบุ๊ก เซ็กกล้อง ลำโพง ไมโครโฟน ถ้าจะให้ดีทาง โรงเรียนจะต้องหาอุปกรณ์เสริมมาต่อแยกเพื่อให้ผู้เรียนสามารถได้ยินทั้งเสียงและภาพที่ชัดในเวลาที่คุณสอนเขียน ข้อความลงไป สัญญาณอินเทอร์เน็ต ความเร็วอินเทอร์เน็ต

2. ด้านการจัดการเรียนการสอน พบว่า การจัดการเรียนการสอนของวิทยาลัยพยาบาลในสังกัดสถาบัน พระบรมราชชนกในช่วงการระบาดของเชื้อไวรัส COVID-19 ส่วนใหญ่มีการเรียนการสอนออนไลน์ด้วยโปรแกรม

Google Hangouts Meet โดยให้เหตุผลในการเลือกใช้โปรแกรม Google Hangouts Meet เพราะง่ายต่อการใช้งานและไม่มีค่าใช้จ่าย, มีฟังก์ชันและมีระบบอื่นๆของ Google Suite ที่นำมาประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอนที่ครอบคลุมและไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายในการใช้งานและโครงสร้างพื้นฐานของผู้เรียนและอาจารย์ ใช้ Gmail เป็นหลัก การเลือกใช้โปรแกรมสำหรับการเรียนการสอนออนไลน์ขึ้นอยู่กับบริบทของแต่ละวิทยาลัย และความคุ้นเคยในการใช้งานของผู้สอนแต่ละวิทยาลัย การจัดซื้อสิทธิ์โปรแกรมของแต่ละวิทยาลัย ซึ่งแต่ละโปรแกรมมีข้อดีข้อเสียแตกต่างกันไปอยู่ที่ผู้ใช้นำไปประยุกต์ใช้โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้ (Inthason , 2020) Google Hangouts Meet สามารถใช้ร่วมกับ Google Classroom กำหนดนัดหมายการเรียนผ่าน Google Calendar รองรับการเข้าเรียนพร้อมๆ กันได้สูงสุดถึง 250 คน สามารถใช้งานผ่านเว็บเบราว์เซอร์และแอปพลิเคชันบนแท็บเล็ตและสมาร์ทโฟน (Koraneekit, Khlaisang, Dulyakorn, 2021) เหมาะกับการประชุม เนื่องจากใช้แบนด์วิดท์ (Bandwidth) น้อย มีเมมูน้อย ทำให้ผู้ใช้งานไม่สับสน สามารถที่จะวิดีโอ แชร์หน้าจอกันได้ สามารถบันทึกวิดีโอขณะประชุมได้ สามารถใช้ได้ทั้งเครื่องคอมพิวเตอร์และบนมือถือ หากผู้สร้างห้องใช้ Gmail จะเป็น Hangouts จะ Call ได้ 25 คน หากผู้สร้างห้องใช้ G Suit จะเป็น Hangouts Meet สามารถวิดีโอคอลได้ถึง 250 คน และเมื่อจบการประชุมระบบจะส่งประวัติการสนทนาและวิดีโอที่บันทึกไปยัง Email แนวทางในการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาที่รับผิดชอบส่วนใหญ่ใช้แนวทางสร้าง Google classroom เป็นห้องเรียนสำหรับการใช้ในการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ สอดคล้องกับ Mathuros S.(2021) กล่าวไว้ว่า ผู้สอนสามารถถ่ายทอดสดการสอนผ่านระบบวิดีโอคอนเฟอเรนซ์ (Video Conference) ด้วย Microsoft Teams หรือ Google Meet ผู้สอนสามารถสร้างและใช้งานห้องเรียนออนไลน์ (E-Classroom) ด้วย Microsoft Teams หรือ Google Classroom ซึ่งเครื่องมือทั้งคู่มีคุณลักษณะที่มีประโยชน์ต่อ การเรียนการสอน เช่น การแจกจ่ายเอกสาร ประกอบการสอน การสนทนา การสร้างกระดาน ถามตอบ การมอบหมายงานหรือสั่งการบ้าน การตรวจงาน การสร้างแบบทดสอบ และการให้คะแนน เป็นต้น นอกจากนี้ผู้สอนสามารถสร้างและทำเอกสารการสอนเอกสารต่างๆ รวมไปถึงการจัดเก็บข้อมูลและแลกเปลี่ยนไฟล์ข้อมูลกันด้วย Microsoft Office 365 หรือ Google Drive ผู้สอนสามารถใช้ Microsoft Teams ซึ่งเครื่องมือทั้งคู่มีคุณลักษณะสำหรับสื่อสารระดับองค์กร เช่น การสร้างกลุ่มงาน การสนทนากลุ่ม วางแผนงาน ติดตามความคืบหน้า และการนัดหมาย เป็นต้น ผู้สอนสามารถสอนสดออนไลน์ผ่านระบบวิดีโอคอนเฟอเรนซ์ (Video Conference) ด้วย Microsoft Teams หรือ Google Meet เป็น

3. ด้านการประเมินผล พบว่า การประเมินผลในการจัดการเรียนการสอนของวิทยาลัยพยาบาลในสังกัดสถาบันพระบรมราชชนกในช่วงการระบาดของเชื้อไวรัส COVID-19 พบว่า วิทยาลัยส่วนใหญ่ใช้วิธีการวัดและประเมินผลนักศึกษาคือการสอบ อยู่ที่ร้อยละ 51-60 ของรายวิชาที่สอน การมอบหมายชิ้นงานอยู่ที่ร้อยละ 20-30 ของรายวิชาที่สอนและพฤติกรรมมีส่วนร่วมในการเรียนน้อยกว่าร้อยละ 20 ของรายวิชาที่สอน นอกจากนี้วิธีดำเนินการสอบ ส่วนใหญ่วิทยาลัยใช้การสอบ Online ผ่าน Google Form ซึ่งการประเมินผลที่ดีจะช่วยให้ผู้เรียนมีประสบการณ์ในการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับรูปแบบการเรียนรู้ของผู้เรียน และทำให้ผู้เรียนได้รับการส่งเสริมและช่วยเหลืออย่างเหมาะสม (Funchian, 2021) การเรียนออนไลน์นั้นค่อนข้างมีความแตกต่างจากการเรียนในชั้นเรียนตามปกติอยู่พอสมควร เพราะในการเรียนออนไลน์นั้น ครูผู้สอนกับผู้เรียนนั้นไม่พบกันโดยตรงในห้องเรียน แต่พบกันผ่านเครื่องมือสื่อสารต่างๆ ดังนั้นการประเมินผลจึงจำเป็นต้องมีการปรับเปลี่ยนหรือเลือกใช้ให้เหมาะสมกับการเรียนออนไลน์ในแต่ละรูปแบบ Laothong (2020) ได้อธิบายแนวทางการเรียนการสอน/วัดประเมินแบบออนไลน์นั้น เอาไว้ว่า 1) การมอบหมายงาน (Assignment), ความมอบหมายงานให้ชัดเจนว่าเป็นงานรายบุคคลหรือรายกลุ่ม กำหนดเวลาการส่งงานให้ชัดเจน ระบุช่องทางการส่งงานให้ชัดเจนว่าส่งทาง Application ไต ผ่านทาง e-mail หรือผ่านช่องทางใดให้ชัดเจน 2) การทำรายงาน (Report), ควรใช้เวลาสำหรับการให้คำปรึกษาในระหว่างการทำโครงงานโดยกำหนดนัดหมายให้ชัดเจนว่าสามารถติดต่อมาในช่วงเวลาใดบ้าง ควรระบุช่องทางการติดต่อ ไม่ว่าจะเป็นการ โทรศัพท์ Line, Facebook, e-mail, หากมีเกณฑ์การประเมินด้านกระบวนการทำรายงานระหว่างทางควรแจ้งให้ผู้เรียนทราบด้วย 3) การสอบนอกห้องเรียน (Take-Home Exam) การทดสอบด้วยแบบสอบเลือกตอบหลายตัวเลือก ไม่สามารถป้องกันการทุจริตของการทำ

ข้อสอบได้ และการรู้ของข้อสอบได้อย่างร้อยละ 100 ดังนั้นการทดสอบต้องใช้ระบบการทดสอบที่รัดกุม Remote Proctoring หรือ Online Close-Book Examination การแก้ปัญหาขั้นต้นสำหรับชั้นเรียนขนาดใหญ่ จึงมีการจัดชุดข้อสอบหลายฉบับ ซึ่งผู้จัดทำแบบสอบว่าแบบสอบแต่ละฉบับว่าเป็นแบบสอบที่มีตัวแทนของ เนื้อหาและความยากง่ายของข้อสอบแต่ละฉบับเท่าเทียมกัน, การแก้ปัญหาสำหรับชั้นเรียนขนาดเล็ก ควรปรับเปลี่ยนมาใช้ข้อสอบอัตนัย หรือข้อสอบความเรียง ที่วัดในความรู้ระดับการนำไปใช้ วิเคราะห์ ประเมิน หรือ สร้างสรรค์ ผ่านการส่งงานทางออนไลน์หรือการสอบปากเปล่า 4) การวัดและประเมินผลระหว่างเรียนเป็นระยะ (Formative Assessment) ผู้สอนและผู้เรียนพูดคุยแลกเปลี่ยนการปรับคะแนนสำหรับการประเมินผลการเรียนรู้ จากแต่เดิมเน้นการประเมินผลจากการสอบปลายภาค เปลี่ยนเป็นการให้น้ำหนักในการทำงานที่ได้รับมอบหมาย เป็นระยะ ซึ่งสิ่งเหล่านี้ผู้เรียนและผู้สอนต้องเข้าใจตรงกันให้ชัดเจน การวัดประเมินผลระหว่างเรียนเป็นระยะนี้ อาจจะกำหนดขอบเขตงานคร่าวๆ ว่านิสิตต้องส่งงานชิ้นต่ำกี่ชิ้นงาน รวมถึงการกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนแต่ละงานให้รับทราบร่วมกัน อาจใช้เทคโนโลยีต่างๆ ไม่ว่าจะเป็น Google Form, Microsoft Forms, Quizzes, Socrative, Kahoot, Online Application อื่นๆ รูปแบบการวัดเป็นได้ทั้งข้อสอบหลายตัวเลือก การตอบสั้น หัวใจสำคัญอยู่ที่การให้ข้อมูลย้อนกลับเพื่อพัฒนาผู้เรียน, การวัดประเมินผลระหว่างเรียนจะมีการมอบหมายงาน เป็นระยะ พร้อมทั้งให้ข้อมูลย้อนกลับเพื่อนำไปสู่การพัฒนาแก้ไขงานให้ดียิ่งขึ้นต่อไปได้ สอดคล้องกับ Thangkratok, Lhimsoonthon, Palacheewa, Tongtham (2021) ที่ได้กล่าวว่าผู้สอนมีการวางแผนการจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์อย่างเป็นระบบและครอบคลุม มีการสื่อสารแนวทางปฏิบัติในการเรียนการสอนอย่างสม่ำเสมอ มีการจัดการเรียนการสอนด้วยวิธีการที่หลากหลาย มีการมอบหมายงานที่ท้าทายความสามารถและทักษะของนักศึกษา รวมทั้งมีการวัดและประเมินผลที่หลากหลาย ทั้งการทำแบบฝึกหัด การสอบกลางภาค และการสอบประจำภาค และการประเมินงานที่ได้รับมอบหมาย อีกทั้งยังมีการกำหนดให้มีการประเมินผลจากผู้ประเมินที่หลากหลาย ได้แก่ เพื่อนร่วมงานในกลุ่ม อาจารย์ประจำกลุ่ม และอาจารย์ผู้สอนคนอื่นๆ รวมไปถึงการกำหนดให้มีการวัดและประเมินผลทั้งในระหว่างเรียน และเมื่อสิ้นสุดการเรียน จะเห็นได้ว่าการวัดประเมินผลเป็นส่วนสำคัญที่จะประเมินผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้เรียน ซึ่งจะต้องมีแนวทางและวิธีการวัดและประเมินผลที่สอดคล้องกับแนวทางการจัดการเรียนการสอนและผู้เรียน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

1.1 วิทยาลัยพยาบาลสังกัดสถาบันพระบรมราชชนกควรนำแนวทางที่ได้ไปจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับบริบท ทฤษฎีการเรียนรู้ของแต่ละวิทยาลัยเพื่อที่จะทำให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

1.2 ควรมีการเอื้ออำนวยความสะดวกแก่ผู้เรียนที่ไม่มีความพร้อมในการเรียน เช่น จัดหาแพ็คเกจอินเทอร์เน็ต หรือจัดทำสื่อที่มีรูปแบบการใช้งานที่สอดคล้องกับทรัพยากรที่ผู้เรียนมี

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาสภาพ ปัญหา ความพร้อมและอุปสรรคในการเรียนการสอนของนักศึกษาในสังกัดสถาบันพระบรมราชชนกในช่วงการระบาดของเชื้อไวรัส COVID-19

รายการอ้างอิง

- Chaleoykitti S, Artsanthia J, Daodee M, (2020). The Effect of COVID-19 Disease: Teaching and Learning in Nursing . *Journal of Health and Nursing Research*, 36(2), 255-262 (in Thai)
- Department of Disease Control, Ministry of Public Health. (2020) Situation of Coronavirus Disease 2019 (COVID-19) Retrieved 25 February 2021, form <https://ddc.moph.go.th/covid19-dashboard/>

- Funchian N. (2021). Methods for evaluating students' learning in online learning. Retrieved 30 January 2021, form <https://www.trueplookpanya.com/blog/content/87604/-blog-teaartedu-teaart-teamet->
- Janchai Somjit. (2014). Instructional design and development. Nakhon Pathom :Phetkasem Printing Group. (in Thai)
- Koraneekit P, Khlaisang J, Dulyakorn V. (2021). Teaching and learning management guidelines Online in the state of the epidemic of the COVID-19 virus. 19. Research Inventions and Innovation Education, Department of Educational Technology and Communication, Faculty of Education, Chulalongkorn University. (in Thai)
- Laothong N. (2020). Guidelines for measuring and evaluating learning results in the online system during the COVID-19 crisis. Retrieved 20 December 2020, form <https://www.facebook.com/LicChula/photos/a.2854939044587216/2854939391253848>
- Mathuros S. (2021). Management Education Online in the NEW NORMAL COVID-19. *Raja Park Journal*, 15(40), 33-42. (in Thai)
- Thangkratok P, Lhimsoonthon B, Palacheewa N, Tongtham A.(2021) Online Nursing Education during the Coronavirus-19 Pandemic :A Case Study of the Epidemiology Course. *Journal of Thailand Nursing and Midwifery Council*, 36(3), 31-44. (in Thai)
- Inthason S. (2020). COVID - 19 and Online Teaching case study: Web Programming Course. *Journal of Management Science Review Vol. 22 No. 2 (July – December 2020)*, 203-213
- MOE.360Degree.(2020). The Prime Minister announced the teaching and learning guidelines. During the COVID-19 outbreak. Retrieved 25 December 2020 form <https://moe360.blog/2020/06/02/>
- Suparan K. (2020). Teacher skills and the new era of online learning management. Retrieved 25 December 2020, form <https://www.educathai.com/knowledge/articles/372>
- Wayo W, Charoennukul A, Kankaynat C, Konyai J. (2020). Online Learning Under the COVID-19 Epidemic: Concepts and applications of teaching and learning management Regional. *Health Promotion Center 9 Journal*, 14(34), 285-298. (in Thai)
- Manaram W. (2020). 7 ways to prepare before teaching online. Retrieved 25 October 2020 form <https://wuttichaiteacher.online/archives/850>
- Yamane, Taro.1967. *Statistics, An Introductory Analysis*, 2nd Ed., New York : Harper and Row.